

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

BESLISSING

(B)130516-CDC-1240

over

“de nadere regels betreffende de berekening van de marge te berekenen voor de bepaling van de maximumprijzen aardgas toe te passen op niet-beschermde gedropte klanten”

genomen met toepassing van artikel 3 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van aardgas door de distributieondernemingen aan de eindafnemers wiens leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier en die niet als residentieel beschermde klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie

16 mei 2013

INLEIDING

DE COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) keurt hierna nadere regels goed omtrent de berekening van de marge bedoeld in artikels 2 en 3 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van aardgas door de DNB's (hierna : DNB's) aan de niet-beschermden eindafnemers wiens leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier

Deze beslissing is een wijziging van de beslissing (B)100429-CDC-965 van 29 april 2010. Deze actualisering wordt voornamelijk door twee elementen gerechtvaardigd :

- de keuze van de tariefformule van de leveranciers met de bedoeling om dit tarief minder ontradend te maken;
- de semestriële periode van toepassing van het maximumtarief gedropte klanten om enkel twee verschillende tarieven gedurende de loop van het jaar te krijgen.

Het ministerieel besluit van 15 februari 2005

1. Het ministerieel besluit van 15 februari 2005 bepaalt regels voor de vaststelling van de maximumprijzen toe te passen door de DNB's voor die eindafnemers wiens leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier en waarvoor de DNB's, krachtens de verplichtingen hen opgelegd door de regionale regelgeving moeten instaan voor de levering van aardgas (*supplier of last resort: SOLR*), in die gevallen waarin deze eindafnemers niet voldoen aan de voorwaarden opgesomd in artikel 1 van het ministerieel besluit van 30 maart 2007 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de residentiële beschermden klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie (ministerieel besluit van 30 maart 2007), en daardoor niet in aanmerking komen voor de toepassing van de maximumprijzen (specifiek sociaal tarief) vastgelegd in dit ministerieel besluit.

2. Artikel 2 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 bepaalt dat de DNB's de bevoorrading van de in aanmerking komende niet-beschermden afnemers, wiens leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier, volgens de geldende gewestelijke wetgeving, verzekeren tegen maximumprijzen vastgesteld als volgt:

Energieprijs + Vervoerstarief¹ + Distributienettarief + Marge

---

¹ Het besluit vermeldt het vervoerstarief apart hoewel dit laatste tegenwoordig inbegrepen wordt in het energietarief, en dit zowel voor de leveranciers als voor de DNB's.

De marge is hierbij een bedrag dat bij de som van de energieprijis, het vervoerstarief en het distributienettarief wordt geteld, indien deze som lager is dan het gemiddelde van de door de leveranciers in het verdelingsgebied van de DNB aangekondigde meest recente prijzen voor een soortgelijke categorie van klanten. Deze marge is in dit geval gelijk aan het verschil tussen voornoemd gemiddelde en de som van de eerste drie componenten van de hierboven weergegeven formule. In elk ander geval, dus indien de som gelijk is aan of groter dan het gemiddelde, is de marge gelijk aan nul.

De maximumprijzen die in dit ministerieel besluit bedoeld worden, bevatten volgens artikel 5 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 geen belasting over de toegevoegde waarde, noch de extra belastingen en heffingen, gevestigd door de bevoegde overheden en van toepassing op deze niet-beschermd e eindafnemers.

3. Artikel 4 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 stelt dat de DNB's ten laatste op 1 januari en op 1 juli van elk jaar de maximumprijzen publiceren die geldig zijn voor de daaropvolgende periode van zes maanden². Om de overgang te maken zal de volgende periode eenmalig uitgestrekt worden over vijf maanden en zal lopen van 1 augustus 2013 tot 31 december 2013.

Volgens het laatste lid van artikel 3 kan de CREG nadere regels vastleggen betreffende de berekening van de marge.

Nadere regels betreffende de berekening van de marge

4. Het ministerieel besluit van 15 februari 2005 zegt niet uitdrukkelijk wie de marge, en dus de gemiddelde prijs toegepast door de leveranciers en de maximumprijzen, moet berekenen. Uit de tekst blijkt enkel dat de maximumprijzen moeten worden gepubliceerd door de DNB's. Uit de formulering van artikel 3, eerste lid, dat spreekt van de door de leveranciers in het verdelingsgebied van de DNB aangekondigde meest recente prijzen, kan ook worden afgeleid dat er een maximumprijs en een marge is per DNB. Het lijkt dan ook logisch dat elke DNB voor zijn eigen distributiegebied de berekening maakt, vooral ook omdat hij uiteindelijk zelf over de nodige gegevens beschikt.

Om toch een zekere controle uit te kunnen voeren op de opvolging van de door de CREG in onderhavige beslissing opgelegde regels, moeten de DNB's hun berekening en de gegevens waarop zij die hebben gebaseerd telkens, gelijktijdig met de publicatie van de maximumprijzen, aan de CREG overmaken.

---

² Van 1 januari tot en met 30 juni en van 1 juli tot en met 31 december.

5. Voor de berekening van het gemiddelde dat als basis voor de berekening van de marge moet worden gebruikt, moeten volgens het ministerieel besluit van 15 februari 2005 de door de leveranciers aangekondigde meest recente prijzen worden gebruikt. Het gaat bijgevolg niet noodzakelijk om de prijzen die in het meest recente verleden in werkelijkheid werden gebruikt, maar wel om die prijzen die door de leveranciers werden aangekondigd of bevestigd voor de periode waarvoor de maximumprijzen voor *SOLR*-eindafnemers moeten worden gepubliceerd. Om de DNB de tijd te geven om de nodige berekeningen te maken en tot een tijdige publicatie te komen, meent de CREG dat de gegevens van toepassing in de eerste maand, voorafgaand aan de eerste maand van de nieuwe tariefperiode moeten worden gebruikt (in juni voor de maximumprijzen te publiceren op 1 juli en in december voor de maximumprijzen te publiceren op 1 januari).

6. Een tweede vraag die moet worden beantwoord is welke leveranciers door de DNB moeten mee opgenomen worden in de berekening van het gemiddelde. Een eerste evident antwoord op deze vraag is dat enkel de gegevens van die leveranciers die actief zijn in het distributiegebied van de betrokken DNB moeten worden gebruikt, voorzover het gaat om leveringen die deze leveranciers uitvoeren aan residentiële afnemers in het distributiegebied. De tariefgegevens van een leverancier die in het gebied van de betrokken DNB enkel levert aan niet-residentiële afnemers moeten niet opgenomen worden in de berekening.

Daarnaast moet nog bepaald worden of de tariefgegevens van alle leveranciers die actief zijn bij de residentiële afnemers in het gebied van de betrokken DNB moeten worden opgenomen in de berekening, ongeacht hun procentueel aandeel in de totale belevering. Dit kan soms leiden tot het opnemen van de gegevens van heel wat leveranciers die slechts een minuscuul deel van de afnemers beleveren, wat de berekeningen moeilijker maakt zonder een merkbare invloed op het resultaat uit te oefenen. Daarom stelt de CREG dat enkel de tariefgegevens worden gebruikt van leveranciers die minstens een aandeel van 3% hebben in het totaal aantal niet-telegelezen residentiële toegangspunten in het betrokken distributiegebied, op voorwaarde dat alle in de berekening opgenomen leveranciers in totaal instaan voor minstens 90% van het totaal aantal niet-telegelezen residentiële toegangspunten in het betrokken distributiegebied. In gevallen waar één zeer grote leverancier actief is, die echter niet aan 90% van de residentiële afnemers levert, en alle andere leveranciers minder dan 3% aandeel hebben, moet bijgevolg toch rekening gehouden worden met de grootste van die kleine leveranciers, tot 90% van de residentiële afnemers in de berekening opgenomen zijn.

Bij de berekening van de marktaandelen van de verschillende leveranciers moet uiteraard geen rekening worden gehouden met niet-telegelezen residentiële toegangspunten die door de DNB zelf worden bevoorrad, in het kader van zijn opdracht als *supplier of last resort*.

De gegevens nodig om de aandelen van de verschillende leveranciers te berekenen zijn beschikbaar bij de DNB's zelf, vermits maandelijks de *switch*-gegevens, met afzonderlijke opgave van het aantal huishoudelijke niet-telegelezen toegangspunten aan de regionale regulator gerapporteerd worden. De CREG stelt dat voor elke berekening de gegevens met betrekking tot het marktaandeel van de verschillende leveranciers moeten worden gebruikt over de maand waarover aan de regionale regulator moet worden gerapporteerd in de maand voorafgaand aan die waarin de maximumprijzen moeten worden gepubliceerd, met name de maand mei van het jaar voor de publicatie op 1 juli en op 1 december voor de maximumprijzen te publiceren op 1 januari.

7. Bij de berekening van het gemiddelde tarief, berekend op basis van de tarieven van de krachtens de vorige paragraaf in aanmerking komende leveranciers, moet ook rekening worden gehouden met het marktaandeel van de verschillende in de berekening opgenomen leveranciers, met andere woorden: er moet een gewogen gemiddelde berekend worden, waarbij het marktaandeel van de leverancier het gewicht bepaalt dat zijn tarief in het gemiddelde krijgt. De weging gebeurt op basis van diezelfde maandelijks aan de regionale regulator gerapporteerde gegevens met betrekking tot het aandeel van elke leverancier in het totaal aantal huishoudelijke niet-telegelezen toegangspunten.

8. Voor de berekening van het gemiddelde moet de DNB kiezen voor de tariefformule die door de meeste klanten van de betrokken categorie gekozen wordt. Daar de DNB niet beschikt over de gegevens om uit te maken in welke mate de afnemers kiezen voor elk van de aangeboden formules, zullen die gegevens overgemaakt worden door de CREG uiterlijk op 15 december en op 15 juni.

Bij de berekening moet uiteraard rekening worden gehouden met alle door de leveranciers toegepaste tariefelementen, dus ook met vaste vergoedingen en dergelijke.

9. Het ministerieel besluit bepaalt ook dat de berekening moet worden gemaakt 'voor een soortgelijke categorie van klanten'. Dit betekent automatisch dat er verschillende gemiddelden en marges en bijgevolg ook verschillende maximumprijzen zullen moeten worden toegepast, vermits die moeten aangepast zijn aan categorieën van klanten. Het ministerieel besluit van 15 februari 2005 geeft echter geen verdere uitleg over de interpretatie die aan het

begrip 'categorie klanten' moet gegeven worden. Het lijkt aangewezen deze categorisering uit te voeren op basis van elementen die betrekking hebben op kenmerken van het aardgasverbruik van de afnemers, zoals het verbruik. Op deze basis komt men dan tot de typeklanten.

10. De CREG stelt daarom voor dat de DNB's een gemiddelde prijs, en bijgevolg een marge zouden berekenen op basis van twee van de residentiële typeklanten die overeenkomen met de twee grote groepen namelijk verbruikers die het aardgas gebruiken voor koken en sanitair warm water (T1) en verbruikers die het aardgas benutten voor de algemene verwarming (T2). Het gemiddeld jaarlijks verbruik van de eerste categorie wordt geraamd op 2.000 kWh per jaar en dat voor de tweede categorie op 22.000 kWh per jaar. Het zijn ook deze typeklanten die de CREG gebruikt bij vergelijkingen in haar tariefbeslissingen. Verder is het in het kader van eenvoud die moet betracht worden bij de berekening van de marge beter slechts twee typeklanten over te houden met een zeer verschillend profiel.

11. De DNB's moeten bijgevolg voor elk van de twee categorieën typeklanten een gewogen gemiddelde prijs over alle in aanmerking te nemen leveranciers berekenen, daaruit een marge afleiden voor elke categorie en de totale prijs die hieruit voortvloeit volgens de formule weergegeven in artikel 2 van het ministerieel besluit van 15 februari 2005 toepassen. Als voorbeeld worden op de volgende bladzijde formules gegeven voor de berekening van de marge. De CREG zal de DNB's een gestandaardiseerd excelbestand opsturen. Dit zal gebruikt kunnen worden om de maximumprijzen gedropte klanten te berekenen en ze op een eenduidige manier te presenteren.

De gemiddelde prijs voor T1 wordt berekend als volgt:

$$P_{T1} = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} P_{T1Supi} \times Q_i}{\sum_{i=1}^{i=n} Q_i}$$

waarbij:

P_{T1} = de gewogen gemiddelde prijs voor typeklant T1

n = het aantal leveranciers

P_{T1Supi} = de prijs van leverancier i voor typeklant T1

Q_i = het aantal huishoudelijke niet-telegelezen toegangspunten beleverd door de betrokken leverancier

De prijs toe te passen door de DNB, vóór de berekening van de marge bedraagt :

$$P_{dnb} = \text{Energieprijs} + \text{vervoerstarief} + \text{distributienettarief (cfr. ministerieel besluit)}$$

De marge voor de prijs voor typeklant T1 wordt berekend als volgt :

$$M_{T1} = P_{T1} - P_{dnb}$$

Deze marge wordt uiteraard enkel toegepast wanneer zij positief is.

Een gelijkaardige berekening wordt toegepast voor typeklant T2.

T1 : totaal jaarverbruik : 2.000 kWh

T2 : totaal jaarverbruik : 22.000 kWh

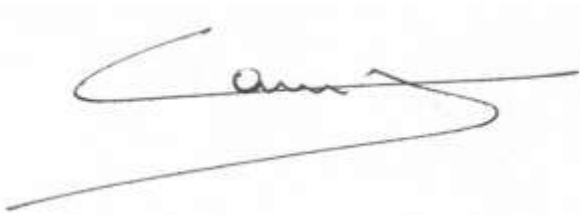
De marge van T1 wordt toegepast op klanten die een jaarverbruik hebben van 0 tot 5.000 kWh. De marge van T2 wordt toegepast op klanten met een jaarverbruik dat hoger is dan 5.000 kWh.

BESLISSING

Op basis van artikel 3, laatste lid, van het ministerieel besluit van 15 februari 2005, keurt de CREG de nadere regels met betrekking tot de berekening van de marge goed, zoals die zijn opgenomen in deze beslissing.

****

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas :

Guido Camps
Directeur

François Possemiers
Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE – Verslag over de raadpleging

Op 28 maart 2013 heeft de CREG een voorlopige versie van de beslissingen 1239 en 1240 ter consultatie voorgelegd aan de distributienetbeheerders (DNB's).

Vier antwoorden van 88% van de DNB's elektriciteit en alle DNB's gas werden ontvangen en geanalyseerd.

Er werd geen enkel belangrijk bezwaar geformuleerd. De DNB's hebben de volgende opmerkingen geformuleerd:

1. Aantal jaarlijkse tariefaanpassingen

De volgende passage van de tweede paragraaf van de inleiding kan verkeerd worden geïnterpreteerd.

Deze actualisering wordt voornamelijk door twee elementen gerechtvaardigd :

- ...
- *de semestriële periode van toepassing van het maximumtarief gedropte klanten **om enkel één tariefaanpassing gedurende een jaar te krijgen.***

Het gedeelte van de tekst in het vet zorgt voor verwarring bij sommige DNB's. Ze leiden eruit af dat er in de loop van het jaar één tarief wordt toegepast. Om die verwarring te vermijden, werd de zin als volgt geherformuleerd:

- *de semestriële periode van toepassing van het maximumtarief gedropte klanten **om enkel twee verschillende tarieven gedurende de loop van het jaar te krijgen.***

2. Publicatie- en toepassingsdata

Bepaalde DNB's zouden de publicatiedatum van de tarieven van 1 januari naar 1 februari willen verplaatsen. Aangezien deze data worden bepaald door artikel 4 van de ministeriële besluiten van 1 juni 2004³ en 15 februari 2005⁴, kan de CREG er niet van afwijken.

De toepassing van de tarieven werd een maand uitgesteld zodat de datum zou samenvallen met de toepassingsperiode van de sociale tarieven met als doel de schuldvorderingen beschermde klanten gemakkelijker te kunnen berekenen. De Koninklijke Besluiten van 29 maart 2012⁵ voeren een nieuwe methode voor de berekening van het referentietarief in die geen beroep meer doet op de tarieven gedropte klanten. De toepassing uitstellen heeft dus geen nut meer.

De CREG is dus van mening dat de ontwerpbeslissingen niet dienen te worden aangepast als gevolg van deze opmerkingen.

3. Basisgegevens van de berekening

Sommige DNB's vragen in welke mate het bedrag van de federale bijdrage kan worden aangepast en of er rekening kan worden gehouden met ramingen van de prijs van de *commodity*.

Hoewel het niet gaat om een wettelijke verplichting is het bedrag van de federale bijdrage vanaf 15 december beschikbaar op de site van de CREG. Indien het bedrag in de loop van het jaar verandert, kunnen de tarieven die op 1 juli worden gepubliceerd hiermee rekening houden.

De prijs van de *commodity* mag geen geschatte prijs zijn. Het moet gaan om een werkelijke prijs door de DNB gedragen op het moment van de tariefberekening.

---

³ Ministerieel besluit van 1 juni 2004 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van elektriciteit door de distributienetbeheerders aan de eindafnemers wiens leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier en die niet als residentieel beschermde klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie kunnen beschouwd worden.

⁴ Ministerieel besluit van 15 februari 2005 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van aardgas door de distributieondernemingen aan de eindafnemers wier leveringscontract werd opgezegd door hun leverancier en die niet als residentieel beschermde klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie kunnen beschouwd worden.

⁵ Koninklijke besluiten van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven/aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan.

De CREG is dus van mening dat de ontwerpbeslissingen niet dienen te worden aangepast als gevolg van deze opmerkingen.

4. Datum voor de mededeling van de tariefformule door de CREG

Bepaalde DNB's wijzen erop dat in punt 8 van de ontwerpbeslissingen geen enkele termijn wordt vermeld voor de mededeling door de CREG van de tariefformule van elke leverancier die de meeste klanten hebben gekozen.

De CREG heeft de ontwerpbeslissingen gewijzigd om ter verduidelijking het volgende toe te voegen:

*“ ...,die worden **ten laatste op 15 december en 15 juni** door de CREG meegedeeld”.*

5. Impact van een daling van de compensatie op de saldi

Bepaalde DNB's vestigen de aandacht op de impact van de ontwerpbeslissingen op hun regulatoire saldi.

De bijkomende marge is het gevolg van het feit dat de tarieven van de leveranciers in de meeste distributiezones hoger zijn dan de kost van de aankoop van energie door de DNB. Indien men rekening zou houden met de tariefformule die de meeste klanten van de leveranciers hebben gekozen in plaats van de hoogste tariefformule, dan zou deze marge kunnen dalen.

Toch garanderen de wijzigingen aangebracht aan de berekening van de marge de DNB's altijd dat al hun bevoorradingskosten van gedropte klanten worden gedekt.

Bovendien was deze marge nooit een gegarandeerd inkomen voor de DNB's.

De CREG is dus van mening dat de ontwerpbeslissingen niet dienen te worden aangepast als gevolg van deze opmerkingen.